

OBSAH

<i>Předmluva</i>	7
<i>Úvodem k Metodice racionalizace práce</i>	8
<i>Úvod k I. svazku Metodiky racionalizace práce</i>	11
<i>1. Charakteristika racionalizace</i>	13
1.1. Obsah a význam racionalizace	13
1.2. Základní typy racionalizace	16
1.3. Postavení racionalizace práce v rámci komplexní socialistické racionalizace	19
1.4. Normování práce jako součást racionalizace práce	23
1.4.1. Soustava norem spotřeby práce a jejich charakteristiky	26
1.4.2. Zásady určující úroveň norem spotřeby práce	30
<i>2. Vybrané zásady racionalizační činnosti</i>	32
2.1. Plánovitost a perspektivnost v racionalizaci	32
2.2. Komplexnost v racionalizaci	33
2.3. Systémový přístup k racionalizaci	34
2.4. Tvořivá činnost v racionalizaci	35
<i>3. Základní předpoklady rozvoje racionalizace práce</i>	37
3.1. Politické a ekonomické předpoklady	40
3.2. Informační předpoklady	40
3.3. Kádrové a personální předpoklady	41
3.4. Metodické předpoklady	43
3.5. Materiálně technické a finanční předpoklady	44
<i>4. Účast pracujících a společenských organizací na rozvoji a uplatňování racionalizace práce</i>	46
4.1. Pracovní iniciativa a účast pracujících	47
4.2. Úloha orgánů Revolučního odborového hnutí	48
4.2.1. Politickovýchovná práce při objasňování významu a posílání racionalizace práce	49
4.2.2. Všestranná účast pracujících na racionalizaci práce	50
4.2.3. Hmotné a morální podněty na podporu rozvoje racionalizace práce	51
4.3. Úloha orgánů Socialistického svazu mládeže	51
4.4. Úloha Čs. vědeckotechnické společnosti a Čs. komitétu pro vědecké řízení	52
4.5. Úloha ostatních společenských organizací	53
<i>5. Osobní hmotná zainteresovanost na řešení a realizaci úkolů racionalizace práce</i>	55
5.1. Osobní hmotná zainteresovanost na řešení a přípravě realizace racionalizačních opatření	57
5.2. Osobní hmotná zainteresovanost při zavádění a uplatňování racionalizačních opatření	63
5.3. Jednota hmotného a morálního stimulování účasti pracujících v racionalizačním procesu	68
<i>6. Právní aspekty racionalizace práce</i>	70
6.1. Právní úprava racionalizační činnosti	72
6.2. Právní úprava pracovní iniciativy a účasti pracujících na řízení organizace	72
6.3. Právní úprava bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	74

6.4.	Právní úprava péče o kvalifikaci pracovníků	78
6.5.	Uvolňování, přemísťování a hmotné zabezpečení pracovníků v souvislosti s realizací racionalizačních opatření	79
6.5.1.	Změna požadavků na výkon práce pracovníka	80
6.5.2.	Změna požadavků a předpokladů kladených na pracovníka v souvislosti se zastáváním jeho pracovního místa	81
6.5.3.	Snížení počtu pracovníků v důsledku realizace racionalizačních opatření	82
6.6.	Právní úprava normování práce	83
7.	<i>Rízení a organizování racionalizační činnosti v podniku . . . . .</i>	<i>86</i>
7.1.	Faktory ovlivňující způsob organizování racionalizační činnosti v podniku	87
7.2.	Základní alternativy organizování racionalizační činnosti v podniku	89
7.3.	Koordinace práce při racionalizační činnosti v podniku	94
7.4.	Vnitropodnikové organizační uspořádání útvaru racionalizace práce	96
7.5.	Pracovní náplň v útvaru racionalizace práce	97
7.6.	Týmová práce v racionalizaci	100
8.	<i>Sestavení a realizace programu komplexní socialistické racionalizace v podniku . . . . .</i>	<i>103</i>
8.1.	Význam a cíle sestavování programu komplexní socialistické racionalizace v podniku	103
8.2.	Proč program a nikoli plán racionalizace?	104
8.3.	Aktivní spoluúčast pracovních kolektivů na sestavování programu komplexní socialistické racionalizace v podniku	105
8.3.1.	Účast vnitropodnikových útvarů na sestavování a realizaci racionalizace v podniku	105
8.3.2.	Zainteresanost nejširších pracovních kolektivů — podmínka rozvoje racionalizačního programu podniku	107
8.4.	Metodický postup při sestavování programů komplexní socialistické racionalizace	109
8.4.1.	Sestavování racionalizačního programu analýzou záměrů plánu	110
8.4.2.	Sestavování racionalizačního programu analýzou rezerv v podniku	112
8.4.3.	Hodnocení racionalizačních úkolů	114
8.4.4.	Věcné a formální zpracování racionalizačního programu	115
	<i>Závěry . . . . .</i>	<i>116</i>
	<i>Terminologické poznámky . . . . .</i>	<i>116</i>
	<i>Bibliografie . . . . .</i>	<i>121</i>